

virksomheder, der bliver omfattet af systemet, vil indebære visse praktiske og regnskabsmæssige fordele fremfor en detailedsaft med tilsvarende afgiftspligtigt vare- og ydelsesområde. Reglerne bliver under merværdiafgiften enklere end under detailedsaft, idet der skal betales afgift af enhver erhvervsmæssig afsætning fra de registrerede virksomheder, uanset til hvem salget sker. Man kan næppe se bort fra, at de enklere regler også for den offentlige administration vil være en sådan fordel, at det skulle blive muligt at overkomme en tilfredsstillende kontrol med et større antal virksomheder. Hertil kommer betydningen af den under punkt 18 omtalte tendens til „selvkontrol“ under merværdiaft.

Kravene til administrationen under en detailedsaft vil i øvrigt afhænge af den udformning, en sådan afgift får; bl. a. i henseende til omfanget af fritagelser for erhvervslivets indkøb.

22. Den nuværende engrosoms stiller i forhold til det antal virksomheder, der er under kontrol — ca. 50.000 registrerede virksomheder og bevillingsvirksomheder tilsammen — store krav i personalemæssig henseende såvel til virksomhederne som til toldvæsenet. Afgiftsreglerne må nødvendigvis blive meget komplicerede og vanskelige at praktisere under en engrosafgift af den type, som vi har haft her i landet siden 1962.

Dette har ført til, at det personale i toldvæsenet, som skulle føre kontrollen med de registrerede virksomheder, må benytte en meget væsentlig del af tiden til instruktion af og diskussion med virksomhederne om reglerens rette anvendelse. Det er klart, at dette må gå ud over kontrollens effektivitet.

Der er ikke i forbindelse med merværdiafgiftens gennemførelse påregnet nogen forøgelse af administrationen. Det er anset for muligt ved en mere rationel tilrettelæggelse af kontroltjenesten og en koncentreret af arbejdet med merværdiaft omkring godt en snes toldsteder at føre kontrol med det langt større antal virksomheder i forsvarligt omfang med det personale, som allerede nu står til toldvæsenets rådighed. Efter det foran anførte skulle dette også være muligt under en detailedsaft, selv

om man som nævnt er mest tilbøjelig til at antage, at en detailedsaft med det samme antal registrerede virksomheder — dog afhængig af dens udformning i forskellige henseender — kunne være noget mere personalekrævende at administrere end merværdiaft.

23. Forudsættes det, at man kan indrette en detailedsaft på en sådan måde, at virksomhederne under denne afgiftsform får adgang til at foretage afgiftsfri indkøb til virksomhedens brug i samme omfang, som der efter merværdiaftforslaget er mulighed for at foretage fradrag for indgående afgift, vil provenuet af detailedsaften blive ganske det samme som provenuet af en merværdiaft, der omfatter det samme vare- og ydelsesområde.

Under den givne forudsætning ville en detailedsaft, der omfatter varer og ydelser i samme omfang som det fremsatte lovforslag, altså ligesom i merværdiaft, give et årligt provenu på ca. 4.680 mill. kr. beregnet på grundlag af den forventede omsætning af varer og ydelser i året 1966.

Som der er redegjort for, kan man imidlertid ikke på forsvarlig måde praktisere en detailedsaft, der fritager erhvervslivet for afgift af sine hjælpemidler i samme omfang som en merværdiaft.

I samme takt, som man begrænser erhvervslivets adgang til at foretage indkøb i ubeskattet stand, vil provenuet af en detailedsaft vokse i forhold til provenuet af en merværdiaft, der omfatter samme vare- og ydelsesområde.

Det kræver som nævnt meget nøje overvejelser at fastlægge grænsen mellem køb, som under en detailedsaft skulle kunne foretages afgiftsfrit, og køb, der skulle ske i beskattet stand. Man kan ikke, før det yderligere er undersøgt, hvorledes en detailedsaft i givet fald kunne udformes, sige noget nærmere om provenuets størrelse.

Sammenfatning.

I det foregående har man givet en sammenlignende redegørelse for på den ene side et merværdiaftssystem og på den anden side en detailomsætningsafgift, der omfatter samme varer og ydelser som dem, der nu tænkes lagt under et merværdiaftsystem.